

7/7383

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Nejat ARSEVEN)

SAYI : B.02.0.009 / 773

ANKARA

KONU :

03 HAZ/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli 21.05.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02-15322 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun 7/7383-15322 esas sayılı yazılı
soru önergesine verilen cevap İç Tüzüğü'nün 99. maddesine istinaden ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nejat ARSEVEN
Devlet Bakanı

EKLER :

Ek - 1 : Soru önergesine verilen cevap.

DAĞITIM :

Gereği :

- T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi için :

-Başbakanlığa

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT GÖKSU'NUN 7/7383-15322 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE VERİLEN CEVAPLAR

1 - Bakanlığımın yetkisi ve eşgüdümü altında yürütülen, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi çerçevesinde yer alan görevler 12.04.2001 tarihli ve 4643 sayılı Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde belirtilmiş bulunmaktadır. Buna göre, insan haklarına ilişkin görevlerimiz özetle, sivil toplum kuruluşlarıyla sürekli temas ve eşgüdümün sağlanması, insan haklarına ilişkin mevzuatın, uluslararası kamu görevlilerinin insan hakları konularında eğitilmesi ve insan hakları ihlali iddialarının incelenmesi ve araştırılması olarak ifade edilebilir. Bu konularda çalışmalarımız yoğun şekilde sürdürülmektedir.

Soru önergesinde ifade edilen olayla ilgili olarak Bakanlığımıza doğrudan yapılmış bir başvuru bulunmamaktadır. Diğer taraftan, her türlü ihlal iddiasının ve başvuruların, Türkiye çapında 81 il ve 831 ilçede – soru önergesine konu olayın geçtiği yer olan İstanbul ili ve ilçeleri de dahil olmak üzere – oluşturulmuş bulunan İnsan Hakları İl ve İlçe Kurullarında titizlikle incelenmesi için hazırlanan yeni yönerge, 29 Mart 2002 tarihinde tüm valiliklerimize bir genelgeyle gönderilmiştir. İnsan haklarının ihlali konusunda alınan hiçbir başvuru yanıtsız bırakılmamaktadır. Dolayısıyla, bu nitelikteki iddialarla ilgili başvuruların öncelikle Kurullara yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

2 - Kamu kurumları ile eğitim ve öğretim kurumlarında kılık ve kıyafetle ilgili mevzuatın, Anayasa ilkeleri ışığında değerlendirilmesinden; bu konudaki düzenlemelerin Devletin dinî inançlar karşısındaki tarafsızlığını da ifade eden lâiklik ilkesinin bir uygulaması niteliğinde olduğu, o nedenle kamu görevlileri ve öğrencilerin görev veya öğrenim yerlerine dinî simge niteliği taşıyan kılık ve kıyafetle gelmelerinin bu ilke ile bağdaşmayacağı, dolayısıyla kamu düzenine aykırı olacağı anlaşılmaktadır.

3. Kamu kurumları ile eğitim ve öğretim kurumlarındaki kılık ve kıyafetle, bu arada başörtüsü ile ilgili düzenlemelerin temel hak ve hürriyetlere aykırı bir yönünün bulunmadığı. gerek Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, gerek Türkiye'nin taraf olduğu insan hakları ile ilgili diğer uluslararası belgeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarıyla kabul edilen bir husustur. Dolayısıyla, dinî inanç nedeniyle kamusal alandaki davranışlar bakımından mutlak bir serbestlik bulunmadığından, eğitim ve öğretim kurumlarında lâiklik ilkesinin gereği olarak yapılan düzenlemelere uyulması zorunludur. Üniversite yetkililerinin bu düzeni, yukardaki sınırlar içerisinde sağlama yükümlülükleri vardır.

4 - Ayrıca bilindiği üzere, Anayasamızın 2 nci maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin bir hukuk devleti olduğu hükmü yer almakta ve 125 nci maddesinde ise idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu ifade edilmektedir. Gerek anayasamızda gerek yasalarımızda bireyler için hakların yanı sıra yükümlülükler ve ödevler de belirtilmektedir. Avrupa insan hakları mahkemesi kararlarında da bu hususlara gereğinde açıkça dikkat çekildiği gözlenmektedir. Bu çerçevede yargısal ve idari başvuru yollarının kullanılması ve tüketilmesinin de bir hukuk devletinde geçerli temel arama yöntemi olduğu takdir buyurulacaktır.